

ФИЛОЛОГИЯ сериясы № 4(68)/2012 Серия ФИЛОЛОГИЯ

> ҚАРАҒАНДЫ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ **ХАБАРШЫСЫ**

ВЕСТНИККАРАГАНДИНСКОГО

УНИВЕРСИТЕТА

ISSN 0142-0843

қарағанды университетінің **ХАБАРШЫСЫ ВЕСТНИК**

КАРАГАНДИНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

ISSN 0142-0843

ФИЛОЛОГИЯ сериясы № 4(68)/2012 Серия ФИЛОЛОГИЯ

Қазан-қараша-желтоқсан 1996 жылдан бастап шығады Жылына 4 рет шығады

Октябрь-ноябрь-декабрь
Издается с 1996 года
Выходит 4 раза в год

Собственник РГП Карагандинский государственный университет имени академика Е.А.Букетова

Бас редакторы — Главный редактор Кубеев Е.К., д-р юрид. наук, профессор

ілвного редактора

——етственный секретарь

А.Ш.Тажикеева,

Х.Б.Омаров, д-р техн. наук Г.Ю.Аманбаева, д-р филол. наук

Редакция алқасы — Редакционная коллегия

М.И. Абдуов. редактор д-р филол. наук; Г.Ю.Аманбаева, д-р филол. наук; 3.Т.Жумагали, д-р филол. наук; Ж.А.Жакупов. д-р филол. наук; Ш.М.Мажитаева, д-р филол. наук; Т.Т.Савченко, д-р филол. наук; Ж.Н.Жунусова. д-р филол. наук; Н.И.Букетова, д-р филол. наук; А.С.Адилова, д-р филол. наук; Б.Шалабай, д-р филол. наук; М.К.Исаев, д-р филол. наук; Н.Ж.Шаймерденова, д-р филол. наук; С.А.Матяш, д-р филол. наук (Россия); М.Д.Джусупов, д-р филол. наук (Узбекистан); У.М.Бахтикиреева, д-р филол. наук (Россия); Т.В.Белошапкова. д-р филол. наук (Россия); К.Жанбозулы, д-р филол. наук (КНР);

1 арес редакции: 100028, г. Караганда, ул. Университетская, 28 Тел.: 77-03-69 (внутр. 1026); факс: (7212) 77-03-84. E-mail: vestnick_kargu@ksu.kz Сайт: http://www.ksu.kz Редакторы Ж.Т.Нұрмұханова Техн. редактор Д.Н.Муртазина

Издательство Карагандинского государственного университета

им. Е.А.Букстова 100012, г. Караганда, ул. Гоголя, 38, тел.: (7212) 51-38-20 e-mail: izd kargu@mail.ru

Басуға 28.12.2012 ж. кол қойылды. Пішімі 60×84 1/8. Офсеттік кағазы. Көлемі 29,5 б.т. Таралымы 300 дана. Бағасы келісім бойынша. Тапсырыс № 869.

Подписано в печать 28.12.2012 г. Формат 60×84 1/8. Бумага офсетная. Объем 29,5 п.л. Тираж 300 экз. Цена договорная. Заказ № 869.

Отпечатано в типографии издательства КарГУ им. Е.А.Букетова

отв. секретарь PhD

мазмұны

СОДЕРЖАНИЕ

КАЗАК ТІЛ БІЛІМІ		КАЗАХСКОЕ ЯЗЫКОЗНАНИЕ
Хасенов Б.Р., Әділова А.С. Түр-түс атауларының шығуы туралы	5	Хасенов Б.Р., Адилова А.С. Об этимологии цветообозначения
Жүнісова Б.А. М.О. Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясындағы көп мағыналы космонимдік атаулардың колданылу ерекшеліктері	11	Жунусова Б.А. Особенности использования многозначных космонимных названий в романе-эпопее М.О.Ауезова «Путь Абая»
Жуынтаева З.Н., Қожамбердина М.Т. Қазақ тіліндегі тұрлаулы мүшелердің түсірілуі	18	Жуынтаева З.Н., Кожамбердина М.Т. Про- пуск главных членов предложения в казах- ском языке1
Тұрсынова М.А., Жуынтаева З.Н. Қазақ тіліндегі ата, ана, ұл, қыз атауларының басқа түркі тілдеріндегі көрінісі	24	Турсынова М.А., Жуынтаева З.Н. Казахские наименования ата-дедушка, ана-мать, ұлсын, қыз-дочь в других тюркских языках 2
ӘДЕБИЕТТАНУ ЖӘНЕ ФОЛЬКЛОРТАНУ		ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ И ФОЛЬКЛОРИСТИКА
Смагұлов Ж.Қ., Абдикадирова А.Ж. А.Сейдімбек және күй аңыздарының жанрлық табиғаты	30	Смагулов Ж.К., Абдикадирова А.Ж. Жанровые особенности легенд о кюях в исследованиях А.Сейдимбека
Каренов Р.С. Есімі казакқа мәлім болған, сөзі үш жүзге тәлім болған дүлдүл әнші-ақын Үкілі Ыбырай	38	Каренов Р.С. О творчестве и судьбе поэта, певца и композитора Ибрая Сандыбаева
Жарылғапов Ж.Ж., Мирзахметов А.А. Қазіргі казақ прозасындағы романтизм	60	Жарылгапов Ж.Ж., Мирзахметов А.А. Романтизм в современной казахской прозе
Жұмағұл С.Б., Сармурзин Е. XX ғасыр соңын- дағы алаштану ілімі (1988–1991 жылдардағы зерттеулер негізінде)	66	Жумасул С.Б., Сармурзин Е. Алашоведение в конце XX века (на материалах исследований 1988–1991 годов)
Жарылғапов Ж.Ж., Рахымжанова А.Б. Миф- тің жазба әдебиетімен ара-қатынасы	73	Жарылгапов Ж.Ж., Рахымжанова А.Б. Соотношение мифа с письменной литературой 7.
САЛҒАСТЫРМАЛЫ ТІЛ БІЛІМІ		СОПОСТАВИТЕЛЬНОЕ ЯЗЫКОЗНАНИЕ
Жақыпова Ш.С. Лингвистикалык жүйелердің өзара ыкпал етуі	80	Жакупова Ш.С. Взаимовлияние языковых систем
Жақыпова Ш.С. Ағылшын тіліндегі араб және түркі кірме сөздері	87	Жакупова Ш.С. Арабские и тюркские заимствования в английском языке
ҰСТАЗ ТУРАЛЫ ЕСТЕЛІК		воспоминания об учителе
Бахтикиреева У. Қазақстандық түркітанушығалым Алтай Сәрсенұлы Аманжолов туралы естелік	94	Бахтикиреева У. Памяти казахстанского ученого-тюрколога Алтая Сарсеновича Аманжолова 9
«ФИЛОЛОГИЯ ЖӘНЕ ҚАЗІРГІ ГУМАНИТАРЛЫҚ БІЛІМ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТЕОРИЯЛЫ КОНФЕРЕНЦИЯНЫҢ МАТЕРИАЛДАРЫ		МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ «ФИЛОЛОГИЯ И СОВРЕМЕННОЕ ГУМАНИТАРНОЕ ЗНАНИЕ»
Савченко Т.Т. Өміршен филология. (Конференциянын ашылуындағы куттықтау сөз)	96	Савченко Т.Т. Филологии — жить. (Приветственное слово на открытии конференции)

1-секция КӨРКЕМДІКТІҢ ҚАЗІРГІ ПАРАДИГМАЛАРЫ		Секция 1 СОВРЕМЕННЫЕ ПАРАДИГМЫ ХУДОЖЕСТВЕННОСТИ	
Савченко Т.Т. Н.Заболоцкийдің «Столбцы» Бағаналар») лирикалық кітабындағы өзіндік мен»	97	Савченко Т.Т. Своеобразие «я» в лирической книге Н.Заболоцкого «Столбцы»	97
Горбунова Г.З. Көркем эдебиеттегі симулякр: типология мәселелері	104	Горбунова Г.З. Симулякр в художественной литературе: к проблеме типологии	104
<i>Иост О.А.</i> В.М.Шукшиннін «Кызыл бүрген» киноповесіндегі имагологиялық мәселесі	111	Иост О.А. К проблеме имагологичности киноповести В.М.Шукшина «Калина красная»	111
<i>Әбішева У.К.</i> XX ғасырдың басы романындағы жана үрдістер (Б.К.Зайцевтың «Алыс аймақ» романы мысалында)	121	Абишева У.К. Новые тенденции в романе начала XX века (на примере романа Б.К.Зайцева «Дальний край»)	(121
Слеченко Т.Т., Безкоровайная К.В. И. Брод- скийдін «В деревне Бог живет не по углам» еленінің мәтіні мен контексті	126	Савченко Т.Т., Безкоровайная К.В. Текст и контекст стихотворения И.Бродского «В деревне Бог живет не по углам»	126
2-секция ОРЫС ТІЛІНІҢ СИНХРОНИЯСЫ МЕН ДИАХРОНИЯСЫ		Секция 2 РУССКИЙ ЯЗЫК В СИНХРОНИИ И ДИАХРОНИИ	
Гайнуллина Н.И. XX-XXI гг. тогысындағы талдак өзгерістердің тарихи себебі	131	Гайнуллина Н.И. Историческая детерминированность языковых изменений на стыке XX–XXI вв.	131
<i>Башгарина Г.П.</i> Заманауи медиалык дискурс: четатілдік түсініктеме	137	Байгарина Г.П. Современный медийный дискурс: метаязыковое комментирование	137
Камнова Ж.К. Орыс тіліндегі көнеславян фразео- жогиясы: тілдің диахрониясындағы синхрония	143	Киынова Ж.К. Старославянская фразеология: синхрония в диахронии языка	143
Нарожная В.Д. Орыс фразеологизмдерінін фрамындағы лексикалык және фонетикалық фуанзмдер	149	Нарожная В.Д. Лексические и фонетические архаизмы в составе русских фразеологизмов	149
Сансызбаева С.К. Қазак-орыс зооморфизмде- ранін тұрақты қолданылатын коннотативті срекшеліктері	157	Сансызбаева С.К. Узуальные коннотативные особенности казахско-русских зооморфизмов	157
Исенова Ф.К., Сатибекова К. Тіл және сөйлеу атегориялар ара-қатынасы тұрғысынан жарастырылған окказионалдық	163	Исенова Ф.К., Сатибекова К. Окказиональность в аспекте соотношения категорий языка и речи	163
Греолер С.М. Көркем мәтін бейнесіндегі зәуірдің тілдік жағдайы	167	<i>Треблер С.М.</i> Языковая ситуация эпохи в отражении художественным текстом	167
3-секция ЛИНГВИСТИКА МЕН ЛИНГВОДИДАКТИКАНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ		Секция 3 АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЛИНГВИСТИКИ И ЛИНГВОДИДАКТИКИ	1
Еншембеева Л.В. Оку үдерісіндегі картаға тү-	173	Екшембеева Л.В. Картирование в учебном процессе	173
Марзоева Л.Ю. Эмотивтік киысу көпдеңгейлі талауыштык жүйенің көрсеткіші ретінде	179	Мирзоева Л.Ю. Эмотивное согласование как по- казатель многоуровневости оценочной системы	179
Диатрюк Н.В. Этностың тілдік санасының менталды таңбаланған концептілері: зерттеу еденамасы	185	Дмитрюк Н.В. Ментально маркированные концепты языкового сознания этноса: методология исследования	185
Наршайыхова Ж.А. Прагматикадағы құры-	191	Нуршаихова Ж.А. Структурный синтаксис в прагматике	191
мельникова Э.В. Ауызша тілдік көркем шы- темадағы коммуникативтік құралдардың эс- тетикалық рөлі («Цветы от Лизы» телехи-	197	Мельникова Э.В. Эстетическая роль коммуни- кативных средств в звучащем художествен- ном произведении (на примере образа Лизы в т/с «Цветы от Лизы»)	197
ETENTE OF THE PROPERTY OF THE	19//	TO THE STATE OF TH	1/1

<i>Оразғалиева Ф.Ш.</i> Әр халыктардың түс атауларының мәдени коннотациясы	202	Оразсалиева Ф.Ш. Культуркы военестиния шветообозначения у разных выродов	202
Кильоюшова И.В., Курманова Т.В. Шетелдік студенттердің өзіндік жұмысын өткізу тәжірибесінен	210	Кильоюшова И.В. Курманова Г.З. Из опыта организации самостоятельной работы иностранных студентов	210
Рахимбекова М.К. Орыс тілін екінші тіл ретінде меңгерудегі фразеологизмдер мен мақалмәтелдердің лингвомәдениеттанушы әлеуеті	215	Рахимбекова М.К. Лингвокультуроведческий потенциал фразеологизмов при усвоении русского языка как второго	215
Шабленова А.Т. Ағылшын тілін окыту барысындағы рөлдік ойындарАВТОРЛАР ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР	220 229	Шабленова А.Т. Ролевые игры при обучении английскому языку	
2012 жылғы «Қарағанды университетінің ха- баршысында» жарияланған мақалалардың көрсеткіші. «Филология» сериясы	231	Указатель статей, опубликованных в «Вестнике Карагандинского университета» в 2012 году. Серия «Филология»	231